Nederlandse Mycologische Vereniging

Maandjournaal Paddenstoelen
Nummer 57
1 oktober 2026

Van de redactie

Beste lezer,

En opeens waren de paddenstoelen er dan in de eerste helft van september, althans in de gebieden die we de afgelopen weken hebben bezocht. Op landgoed Neerijnen in de Betuwe wemelde het van de boleten waaronder de Satansboleet, de Goudporieboleet en de Wortelende boleet. Op de campus van Wageningen Universiteit veel Groene knolamanieten (zie foto) en Panteramanieten.
In dit nummer zoals gebruikelijk de Terugblik met aandacht voor strooiselafbrekende paddenstoelen in de bossen (*Natuurbericht*) en vijf *Bijzondere waarnemingen* waaronder de Steppechampignon (*Winnie Rip en Kees van Vliet*), het Slijmspoorkelkje (*Ieko Staal*), de Schubsteelamaniet (*Haagse paddenstoelenwerkgroep*), de Vlokkige stuifzwam *(Shane Marshall*) en een voor Nederland nieuwe harpoenzwam - *Hohenbuehelia thornii* - van *Geert & Margot Vullings*.
Verder in dit nummer een verhaaltje onder de titel: “Bloeddruppelstekelzwam of toch wat anders?” van *Jan Knuiman* en de presentatie van een *Paddenstoelen Verjaardagskalender*.

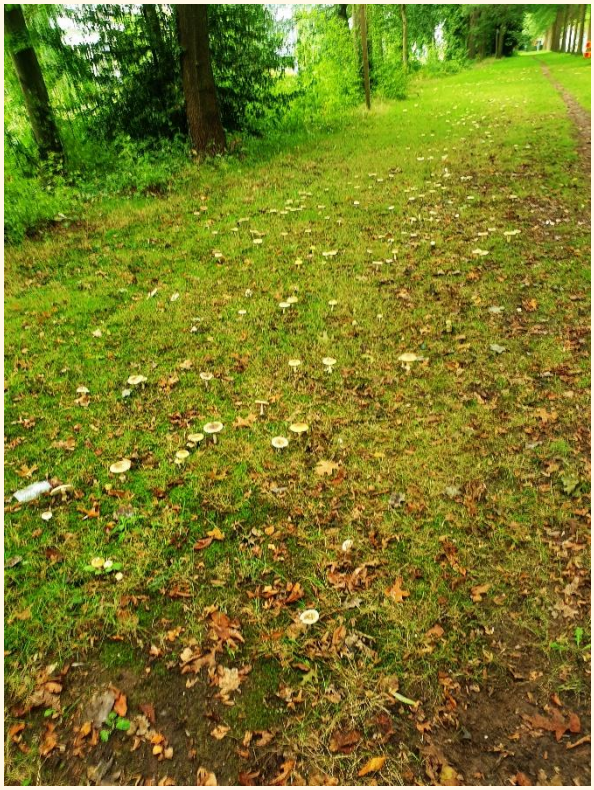
Groene knolamanieten zover het oog reikt

Komt u iets interessants tegen op paddenstoelengebied dat u graag zou willen delen? Uw verhaaltjes aan de redactie zijn van harte welkom bij redactie journaal!
Ook willen we u graag attenderen op de mogelijkheid om een artikeltje over een bijzondere vondst te publiceren in de rubriek Bijzondere waarnemingen op de NMV-website.

Wij wensen u veel genoegen bij het zoeken naar paddenstoelen!
Carolien Reindertsen en Jan Knuiman

Terugblik

13 september **De Steppechampignon op de Westerheide bij Laren (Noord-Holland)**
Tijdens een fietstocht op de Westerheide, deden Winnie Rip en Kees van Vliet de prachtige vondst van eem zeer zeldzame (zzz) Steppechampignon. De soort is slechts bekend van negen atlas-blokken in ons land. Lees hier alles over deze Bijzondere waarneming.

Steppechampignon (Kees van Vliet)

17 september **Slijmspoorkelkje op oude rietmat over een insectenhotel bij Nijkerk (Gelderland)**
Ieko Staal deed onlangs een verrassende vondst op een oude rietmat dat over een insecten-hotelletje lag. Daar vond hij het zeer zeldzame (zzz) Slijmspoorkelkje. Deze soort is slechts bekend van twaalf atlasblokken in ons land. Lees hier alles over de bijzondere vondst van Ieko.

Slijmspoorkelkje (Ieko Staal)

22 september **Schubsteelamaniet op golfterrein in Den Haag**
Op 15 september bezocht de Haagse padden-stoelenwerkgroep een golfterrein in Den Haag. Daar vond de werkgroep enkele exemplaren van de Schubsteelamaniet. De Schubsteelamaniet is zeer zeldzaam (zzz) voor ons land en staat als Gevoelig (GE) op de Rode lijst (2008) Lees hier alles over deze Bijzondere waarneming.

Schubsteelamaniet (Eke van Batenburg)

23 september **Een bos leeft van wat doodgaat**

Wie door een bos loopt, ziet vooral het levende bos. Bomen, struiken, kruiden en mossen bepalen het beeld. Maar onder onze voeten gebeurt nog veel meer. Ieder jaar valt een enorme hoeveelheid dood plantenmateriaal op de bosbodem: bladeren, naalden, twijgen en uiteindelijk ook hout. Er zijn aanwijzingen dat er in dit deel van het bos iets aan het veranderen is. Lees er alles over in dit Natuurbericht.

Een beukenbos waar het strooisel zich ophoopt (Ronald Morsink)

25 september **Vlokkige stuifzwam op landgoed Gunterstein te Breukelen**

Tijdens een korte wandeling op landgoed Gunsterstein in Breukelen werd een verrassende vondst gedaan van de Vlokkige stuifzwam. Een zeer zeldzame (zzz) vondst die pas bekend is van twee atlasblokken in ons land. Lees hier alles over deze prachtige vondst.

Vlokkige stuifzwam (Shane Marshall)

27 september **Nieuwe soort harpoenzwam in een tuin in Limburg**

In 2022 en 2023 dachten Geert en Margot Vullings een Grote harpoenzwam in hun tuin te hebben gevonden. Na verder onderzoek blijkt het nu te gaan om een hele nieuwe soort harpoenzwam voor Nederland! Lees er hier alles over.

Hohenbuehelia thornii (Geert en Margot Vullings)

Bloeddruppelstekelzwam of toch wat anders? *Jan Knuiman*

Jaarlijks worden er op de mail van de rubriek Bijzondere waarnemingen of die van het Maandjournaal paddenstoelen vondsten gemeld van de Bloeddruppelstekelzwam - *Hydnellum peckii*. Veelal gaat een melding vergezeld van de enthousiate mededeling: “Sinds 1987 niet meer in Nederland waargenomen”. De meldingen worden bijna altijd gedaan op basis van een determinatie-app.

De bloederig uitziende druppels op een wittig vruchtlichaam zijn voor een app kennelijk voldoende om er een Bloeddruppelstekelzwam van te maken. Oppervlakkige vergelijking met foto’s van de Bloeddruppelstekelzwam die via internet te vinden zijn - bijvoorbeeld in de Verspreidingsatlas - trekt nietsvermoedende waarnemers over de streep.

En zeg nu zelf: de foto van de Bloeddruppelstekelzwam hiernaast lijkt toch best wel op de foto die eronder staat? Maar die foto is van een Toefige labyrintzwam - *Abortiporus biennis* in een pril stadium. Zoek de verschillen!

Bloeddruppelstekelzwam (Nico Dam)

Bij vergelijking worden die verschillen duidelijk, mits de blik is gericht op het (latere) sporenvormende oppervlak. Om de verschillen goed te kunnen zien, is het raadzaam om de foto’s wat uit te vergroten.

Rechts op de foto van de Bloeddruppelstekelzwam is aan de onderkant een sporenvormend oppervlak met **stekeltjes** zichtbaar. Op de foto van de Toefige labyrintzwam zit dat oppervlak vooralsnog aan de bovenkant en laat **gaatjes** zien. In een later stadium ontstaan de toeven aan de Toefige labyrintzwam en de gaatjes ontwikkelen zich tot een labyrintstructuur.

Jong stadium Toefige labyrintzwam. Bron: https://www.inaturalist.org/photos/162487086

Naast de Toefige labyrintzwam wordt incidenteel ook een met guttatiedruppels overdekte Boompuist - *Postia ptychogaster* voor een Bloeddruppelstekelzwam aangezien.

Volwassen stadium Toefige labyrintzwam (Jan Knuiman)

Vooruitblik

Paddenstoel van de Maand
De PvdM van oktober is de Glazige buisjeszwam.

Glazige buisjeszwam (Aldert Gutter)

Excursies

Voor een overzicht van de paddenstoelenexcursies in oktober verwijzen we graag naar het vorige maandjournaal en de excursie-agenda op de NMV-website.

Media

Nieuw

De magie van het bos. Lamonet Paddenstoelen Verjaardags-kalender ***Panta Rhei Commerce***
Elke maandpagina in deze luxe verjaardagskalender is sfeervol geïllustreerd met natuurlijke tinten en sierlijke details die doen denken aan paddenstoelen, varens en bosbloemen, gecombineerd met een inspirerende spreuk die uitnodigt tot stilstaan, ademen en genieten van het moment. Meer info.

Voor meer informatie over nieuwe boeken zie de rubriek Nieuwe paddenstoelenboeken op de NMV-website.

Colofon
Het Maandjournaal Paddenstoelen is een digitale uitgave van de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV) en biedt een terugblik op het nieuws op paddenstoelengebied van de afgelopen maand en te verwachten gebeurtenissen van de komende maand. De redactie is in handen van Carolien Reindertsen en Jan Knuiman. Iedereen kan een gratis abonnement nemen op deze NMV-uitgave en dit ook weer opzeggen door een email te sturen naar: abonnement

Disclaimer

Deze NMV-uitgave is met grote zorg samengesteld. Desondanks kunnen er geen garanties gegeven worden met betrekking tot de volledigheid, juistheid of actualiteit van de gegeven informatie in deze uitgave. De NMV of de redactie van deze uitgave kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van deze informatie of voor de gevolgen van het gebruik daarvan. Aan de gegevens, zoals die in deze uitgave worden weergegeven, kunnen geen rechten worden ontleend.